

La vida tal com la percebem

Text > GLÒRIA GRANELL NOGUÉ

Cada relat de *La font i els dies* és un tros de temps. M. Mercè Cuartiella ens presenta escenes quotidianes de vides que podrien ser la nostra i que en un primer moment descriu com si es tractés d'una postal o d'una foto més o menys fixa. Fer endreça al trasster, entrar en una església, anar a treballar, visitar un familiar llunyà al tanatori, esperar la parella en un banc del carrer o comprar al mercat són algunes de les situacions que viuen els personatges del llibre. Com a lectors, ens hi identifiquem plenament, perquè són i actuen com qualsevol persona del nostre entorn proper. Fidel a la narrativa de la quotidianitat, Cuartiella parteix de personatges i situacions normals per elevar-los a categoria.

Cada relat comença amb la descripció d'una escena enganyosament banal. Amb un gran domini del ritme narratiu, l'autora obre el focus a poc a poc i ens permet entrar en el pensament dels protagonistes per copsar com darrere de cada situació traspua el pou d'una vida amb mil matisos, marcada sobretot pel pas del temps i les relacions humanes. Cuartiella passa de la superficialitat descriptiva a la reflexió profunda dosificant de forma delicada i deliberada la informació que dona al lector. S'hi sumen recursos literaris com el cop d'efecte final o el joc de punts de vista. És així

com les escenes prenen cos i ens adonem que res no és només el que sembla.

El fil conductor dels setze relats és el temps, representat per la font, un element que apareix en tots d'una manera o una altra i que apel·la al moviment cíclic de l'aigua i de la vida. Trobem el temps sota múltiples perspectives: el pes del temps que hem viscut, el no-temps que és la mort, el pas ràpid dels anys, el temps per pensar, el temps monòton que omple els dies o el temps que potser ja no viurem... També hi afloren de forma recurrent temes com la maternitat, els diferents models de feminitat, el masclisme, les relacions familiars (especialment entre germans) o la cura de les persones grans. Tots enfocats des de mirades diverses que formen un tot heterogeni enriquidor per al lector.

La font i els dies és un llibre àgil que ens porta a visitar vides senzilles amb profunditats insospitades. Que ens parla del temps i de les relacions que establim amb els altres mentre gira el calendari. Que ens recorda que la vida és tal com la percebem cada un de nosaltres, i que això depèn molt de tot el que hem viscut i del que no hem viscut encara. Tot plegat ens fa qui som: persones que transitem per la vida en el rodar d'un cercle de temps infinit, com l'aigua de la font.

ge de Joan Massià. Després, els primers triomfs internacionals, l'amistat amb Yehudi Menuhin, fins a arribar a la tragèdia de la seva distonia focal, que va allunyar-lo de la interpretació solista però va encaminar-lo cap a la direcció i la pedagogia. Tanmateix, l'important —segons Comellas— no és el violí, sinó la música. I quedaran els seus enregistraments, sobretot les sonates i partites de Bach i la proesa tècnica dels vint-i-quatre Capricis de Paganini.

En una iniciativa que té tant de recerca com d'homenatge, el text de

Brugués es presenta ben guarnit a banda i banda, tant pel pròleg de la periodista Mònica Pagès com pels epílegs testimonials d'amics i col·legues (Claudi Arimany, Antoni Besses, Jordi Cervelló, Gerard i Lluís Claret, Josep Colom, Antón García-Abril, Antoni Ros-Marbà...) i d'exalumnes. I plantats al mig, com una llavor, uns «Apunts sobre tècnica i interpretació del violí» escrits pel mateix Comellas, tota una lliçó plena de consells per als qui, com ell, vulguin entotsolar-se amb l'instrument.

CUARTIELLA, M. Mercè.
La font i els dies. Figueres:
Brau Edicions, 2020. 152 p.

BRUGUÉS I AGUSTÍ, Lluís.
Gonçal Comellas: La integritat musical d'un violinista de referència. Figueres: Brau Edicions, 2020. 343 p.

Text > GUILLEM MOLLA

ART I CULTURA

ANGLADA I MAS, Anna Maria (*et al.*). *Inventaris dels fons musicals de Catalunya. Volum 11: Fons de Sant Feliu de Girona, Santuari de Santa Maria dels Arcs, Casa Carles, Santa Maria de la Bisbal i Narcís Figueras de l'Arxiu Diocesà de Girona*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2020. 569 p.

BRUGUÉS I AGUSTÍ, Lluís. *Gonçal Comellas: La integritat musical d'un violinista de referència*. Figueres: Brau Edicions, 2020. 348 p.

CABEZAS LLOBET, Jordi. *La Jonquera. Història, patrimoni, cultura i natura*. Figueres: Brau Edicions, 2020. 352 p.

CUENCA, Cèlia. *Francesc Dalmau i l'art de les il·lusions òptiques (1839-1878): Art, ciència i espectacle a la Barcelona del segle XIX*. Girona: Museu del Cinema - Col·lecció Tomàs Mallol: Ajuntament de Girona, 2020. 92 p.

DÍAZ CAPMANY, Carlos. *Governadors del castell de Sant Ferran (1875-1901)*. Figueres: Digital Press and Print, 2020. 124 p.

NOGUÉ GRABULEDA, Gaspar. *Santa Pau. El clos medieval i la seva gent. Retalls històrics i curiositats* [fotografies d'Esteve Nogué Grabuleda]. Santa Pau: Gaspar Nogué Grabuleda, 2020. 368 p.

ROURE SANJUAN, Jordi. *Orquestra Di-Versiones: El diverllibre del 15è aniversari*. Cornellà del Terri: MMV Edicions, 2020. 120 p.

TURON IZQUIERDO, Pau. *Castells medievals*. Girona: Diputació de Girona, 2020. 90 p.

CIÈNCIES NATURALS I MATEMÀTIQUES

ABELLÓ, Pere. *El Port de la Selva: Un clima singular*. Girona: Papers On Demand, 2020. 68 p.

BALLESTEROS I SAGARRA, Enric. *Fauna i flora de la mar Mediterrània* [il·lustracions de Toni Llobet]. Figueres: Brau Edicions, 2020. 144 p.

ENSENYAMENT

GONZÁLEZ FILBÀ, Jordi. *Una temporada extraordinària: Generació Ceba'10*. Figueres: Digital Press and Print, 2020. 75 p.

PIÉ BALAGUER, Assumpció. *Cossos i ments* [il·lustracions de Xevi Moliner Milhau]. Olot: Institut de Cultura de la Ciutat d'Olot, 2020. 84 p.

RUSCALLEDA NADAL, Toni. *No et tallis, demana la paraula* [pròleg de Josep M. Nadal]. Corçà: La Gamberra, 2020. 188 p.

HISTÒRIA I BIOGRAFIA

IGLESIA PAGNOTTA, Anna M. *La revolució de les flâneuses*. Terrades: Wunderkammer, 2019. 156 p.

NADAL, Josep M. *UdG: Il·lusió, utopia, compromís* [pròleg de Joaquim Salvi Mas]. Girona: Universitat de Girona, 2020. 136 p.

PUIGVENTÓS LÓPEZ, Eduard. *Marimurtra, la república dels biòlegs: Biografia de Carl Faust*. Blanes: Fundació Privada Carl Faust; Girona: Documenta Universitària, 2020. 641 p.

LITERATURA

VIII llibre de contes de la Devesa. Girona: Associació de Veïns Devesa-Güell de Girona, 2020. 148 p.

CLE FELIU, Anna. *La veritat a pinzellades*. Girona: Edicions Tremendes, 2020. 150 p.

COROMINAS SERRA, Anna. *Mentida prohibida*. Girona: Edicions Tremendes, 2020. 70 p.

CRESPI, Enric. *Vilauba any 64: L'estiu del centurió*. Cornellà del Terri: MMV Edicions, 2020. 408 p.

CUFÍ ADROHER, Montserrat. *Pensaments blaus* [il·lustracions de Sònia Estévez Garriga;

pròleg de Núria Esponellà; revisió de Lluís Bosch]. Figueres: Montserrat Cufí Adroher, 2020. 160 p.

EL-MOHTAR, Amal; GLADSTONE, Max. *Així es perd la guerra del temps* [traducció de Lluís Delgado i Rosa Borràs]. Girona: Mai Més, 2020. 184 p.

FAGES DE CLIMENT, Carles. *D'horitzons i calitges: Poesia inèdita*. Figueres: Brau Edicions, 2020. 101 p.

GIRALT ARNELLA, Salvador. *Una sortida al Parnàs* [fotografies d'Eugeni Bel Prieto]. Girona: Edicions Tremendes, 2020. 71 p.

GUAL, Anna. *Ameba* [il·lustracions de Gala Pont; epíleg de Caterina Riba]. Girona: Llibres del Segle, 2020. 82 p.

GUTIÉRREZ MÁRQUEZ, Ana. *T'estimem, petit valent!* [il·lustracions de Nina Bach]. Girona: Edicions Tremendes, 2020. 30 p.

IBARZ, Mercè (ed.). *Pioneres modernes: Dotze autores de l'escena catalana, 1876-1938*. Tarragona: Arola Editors, 2020. 443 p.

KAVAFIS, K. P. *A la llum del dia* [traducció i pròleg d'Eusebi Ayensa]. Girona: Edicions del

Reremús, 2020. 71 p.

LUPIÁÑEZ LÓPEZ, Gabriel. *Sentiments amagats de la gent de Cerdanya*. Puigcerdà: Institut d'Estudis Ceretans, 2020. 102 p.

NEUVEL, Sylvain. *El test* [traducció de Marina Espasa]. Girona: Mai Més, 2020. 115 p.

PAGÈS PÉREZ, Carme. *El solatge clàssic en la poesia de Maria Àngels Anglada*. Figueres: Brau Edicions, 2020. 126 p.

POU BATLLE, Rosa. *Ala, bat! Sí, adeu* [il·lustracions de Mar Serinyà]. Girona: Edicions Tremendes, 2020. 66 p.

TEIXIDOR, Joan. *Créixer i esperar: Obra crítica* [edició, pròleg i notes a cura de D. Sam Abrams]. Girona: Diputació de Girona, 2020. 238 p.

El pensament fet aigua

Text > EVA VÁZQUEZ

Il·lustració > IVÁN GARCÍA

En un vespre calorós d'aquest estiu tan estrany, vaig tornar a coincidir a Salt amb Alfons Mateu, el meu aquarel·lista preferit. Era la primera vegada que entrava al pati de la parròquia de Sant Cugat des que m'hi trobava amb els companys del cau, o potser des que em van caure totes les boles de vidre que duïa a la butxaca en plena instrucció catequística de la primera comunió. En tot cas, feia molt de temps que no tornava a aquest pati menut, d'arbres desfullats i torts, potser els primers que vaig aprendre a dibuixar amb l'escola; uns arbrets a propòsit perquè la mainada s'avesés a les formes artritiques de l'hivern sense que fessin por, perquè eren les del costat de casa, perquè ja guardaven a dins totes les soques d'arbre que veuriem després. Hi havia anat invitada per Xavier Corominas, que hi presentava el tercer llibre dels fabulosos viatges que emprèn amb bicicleta des que es va jubilar, il·lustrat a la portada amb una aquarel·la del seu amic. Assegut en un muret a l'entrada, Fonso Mateu s'oferia, diria que amb timidesa, a dedicar els exemplars dels assistents amb un dibuix original amb tinta de retolador que resolvia en un moment. Començava per la figureta d'un ciclista vist d'esquena, amb un traç ràpid i curt, com si pessigués el paper, i després hi escampava tot al voltant una taca negra gruixuda que esgarriava amb un lleuger esfumat per donar-li un efecte de nocturn plujós. Al meu, hi va deixar suspès el cercle vermell d'un senyal de prohibit aparcar, com una lluna una mica irreverent o juganera.

Sempre m'ha semblat injust que els aquarel·listes tinguin tan mala fama, que no s'hi hagi sabut veure més que el cromo o la facilitat, o aquesta cosa desfeta, llagrimosa i sentimental que posa una nota d'aflicció als salonets acomodats, com un remordiment. A mi em captiva la idea que es pugui pintar amb aigua, i que a un artista li basti per córrer món una simple capseta de colors que li cap a la butxaca, amb pinzell i tot. Fa anys en teníem molts, d'aquarel·listes bons, que, rere pioners com Joan Llaverias, que va fundar les marines entre Cadaqués i Lloret, no s'averگویen de posar a prova les seves aptituds al carrer; Roca

Delpèch, nascut, com Mateu, a Salt, n'era el més prestigiós, però també hi passaven hores, plantats a la vora del riu o enfilats a les Pedreres de Girona, Frederic Lloveras, Agustí Gironella, Manel Espàrrach i, sobretot, Martí Adroher, pel qual sento una debilitat prop de la commoció que compartim amb Mateu. Ni l'un ni l'altre van fer mai d'artistes: Adroher era funcionari de la Diputació i Mateu ha treballat tota la vida per a la farmacèutica Roche, però tenien l'ardor a dins, com aquell altre meravellós discret que va ser Eduard Vila Fàbrega, banquer, pintor de cards i lector de Hölderlin. Ara tots semblen romanalles, pura anècdota romàntica, de la qual només hem estat capaços de salvar Rusiñol perquè, damunt el cavallet, hi estintolava també la vessant més grotesca de la seva persona: la barba, el barret de palla, el cigar i la broma. Però aquells aquarel·listes portaven en el seu modest quadern ruixat d'aigua tota una teoria del coneixement segons la qual l'acte de pintar equivalia a un exercici de comprensió. Era perfilant una fulla que penetraven en el secret de la llum damunt les nervadures, o deixant escórrer una mica de color que endevinaven la partícula inadvertida d'autenticitat damunt una pedra o una catedral. Pintar era una forma de pensament que aguditzava la percepció. «Un dibuix d'un arbre no mostra un arbre, sinó un arbre mirat», diu Berger.

Algun dia hauré de pintar els arbres de la parròquia de Salt per deturar-hi el temps, també, a l'edat que vaig fer la comunió.

Em captiva la idea que es pugui pintar amb aigua, i que a un artista li basti per córrer món una simple capseta de colors que li cap a la butxaca, amb pinzell i tot

Un luxe asiàtic

Text > XAVIER CASTILLÓN

La cantant palafrugellenca Sílvia Pérez Cruz (1983) i el pianista menorquí Marco Mezquida (1987) van aprofitar les seves actuacions al club Blue Note de Tòquio, l'octubre del 2019, per gravar-hi un disc en directe del projecte en comú que van estrenar l'agost del 2018 al Festival Castell de Peralada. Els ingredients de la seva fórmula són mínims, veu i piano (més la guitarra de Sílvia en alguns moments), però els resultats són sorprenents i encisadors, com era d'esperar de dos dels músics més creatius de la seva generació, amb tanta formació com pocs prejudicis estilístics, lingüístics, ni de cap altra mena. Acostumada a voltar pels escenaris internacionals, Sílvia saluda el públic en un japonès molt convincent, passa tot seguit a l'anglès com a llengua franca i comença a cantar en el portuguès del Brasil amb «Estrela, estrela», de Vitor Ramil. Després, el viatge continua amb

«Oración del remanso», de l'argentí Jorge Fandermole, i salta després de continent i arriba a Mallorca, a través de tonades populars que desemboquen en «No trobaràs la mar», de Maria del Mar Bonet.

En aquest disc titulat amb la paraula japonesa *Ma* (un concepte intraduïble que voldria dir 'entre' en diferents sentits, tangibles o intangibles), Radiohead conviu amb Quilapayún, Simon & Garfunkel, «My Funny Valentine» i el «Pequeño vals vienés» (Leonard Cohen vist a través d'Enrique Morente), sense oblidar l'havanera «Na Nena (tornada a Menorca)», del mestre Ortega Monasterio i el poeta menorquí Gumersind Riera, que potser no havia sonat mai en directe tan lluny de casa. El que aconseguen Sílvia i Marco és que tots aquests sons i poètics, aparentment tan distants, visquisquin finalment en un tot homogeni. I ho fan d'una manera apa-

SÍLVIA PÉREZ CRUZ I MARCO MEZQUIDA. *Ma. Live in Tokyo*. Universal Music, 2020.

rentment senzilla, amb una naturalitat no exempta d'una certa vocació de risc: a tots dos els agrada posar els seus respectius instruments (la veu i el piano) al límit de les seves possibilitats tècniques i expressives. Un luxe assequible.

CARLES & SOFIA. *Encores*. KNS Classical, 2020.

MERITXELL PUBILL OTALORA. *Guitar plays baroque music*. Meritxell Pubill Otorera, 2020.

Bisos pianístics

Text > XAVIER CASTILLÓN

Els gironins Carles Lama i Sofia Cebra formen un duo pianístic de gran prestigi internacional, amb més de tres dècades de trajectòria i reconeixements com ara haver estat nomenats artistes Steinway. Carles & Sofia han dedicat el seu onzè disc als *encores* o bisos que toquen habitualment en els seus concerts arreu del món, inspirats

pels aplaudiments que es feien des dels balcons durant el confinament al personal del sector sanitari. De fet, els beneficis d'aquest disc es destinaran a la recerca contra la COVID-19. Entre aquests regals sonors hi ha «L'emigrant», «El cant dels ocells» i «Pel teu amor (Rosó)», arranjades per Andreu Diport.

Una guitarra sàvia

Text > XAVIER CASTILLÓN

La guitarristagironina Meritxell Pubill, filla i alumna del també guitarrista Joan Pubill Puig, publica el seu segon disc, íntegrament dedicat a la música barroca i centrat en tres autors ben diferents: Gaspar Sanz, Johann Sebastian Bach i Fernando Ferrandiere, de qui ha recuperat la «Contradanza de los Currutacos» com a homenatge al

personal sanitari que ha lluitat contra la pandèmia. Amb tanta humilitat com bon ofici, Pubill ha enregistrat un disc d'una gran bellesa, construït únicament a partir de la seva guitarra sàvia. Aquest CD, de moment no disponible en plataformes, es pot adquirir al web de l'editorial de música catalana Ficta (www.ficta.cat).

Un Nadal barroc i amb toros

Text > JOSEP PUJOL I COLL

En el seu novè disc i en la seva tercera col·laboració amb el director Josep Vila Casañas, el grup Música Antiga de Girona ha presentat un recull de nadales del barroc gironí. Per si de cas el compacte arriba a algun indocumentat, caldrà prevenir-lo del que hi trobarà. Aquestes obres dels segles XVII i XVIII no tenen gaire res del to popular o popularitzant amb què solem identificar les nadales, sinó que eren bancs de proves, tant per als coneixements compositius del mestre de capella com per als de retòrica castellana dels lletristes. A més, s'hi han menystingut els villancets còmics, un subgènere nadalenc molt freqüent i que airejava tanta impostació culteranista, com ara el burlesc «In festo Nativitatis Domini» de Verdalet o alguna *negrilla* gironina, que esperen bones interpretacions com les presentades.

A l'hora de fer la tria, el més beneficiat ha estat Josep Gaz (1656-1713), de

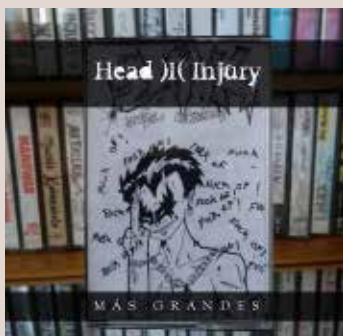
qui s'interpreten tres peces amb les quals es comprova de nou la solvència d'aquest mestre de capella de la catedral de Girona entre 1695 i 1711. A més de tres *tonos* anònims, el disc es completa amb un «Laetentur caeli» d'Emmanuel Gònima (1712-1792), que va viure a Girona entre el 1735 i el 1774, i un curiós «Afuera, afuera mozos» de temàtica nadalencotaurina —sí, la combinació és possible—, de Joan Barter, només circumstancialment gironí: la partitura del compositor, lleidatà, consta a l'Arxiu Capitular de Girona.

Des que Josep Vila n'ha assumit la direcció, la qualitat interpretativa del grup ha anat a l'alça, amb uns criteris estilístics més depurats i una sonoritat més transparent. Tot i haver-se enregistrat en directe, en un concert que va tenir lloc el 29 de desembre de 2019, amb la bona acústica de l'auditori de La Mercè de Girona, amb la bona feina

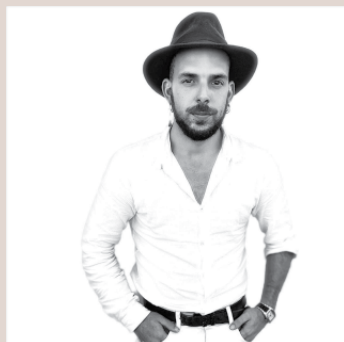

MÚSICA ANTIGA DE GIRONA,
JOSEP VILA CASAÑAS (dir.).
Nadales del barroc gironí.
Música Antiga de Girona,
2020. <www.magirona.org>

dels tècnics de so i amb la professionalitat dels intèrprets, el ressò del que podria haver estat un Nadal catedralici barroc ens arriba amb netedat.

HEAD INJURY. «**Más grandes**».
Head Injury, 2020.
<www.facebook.com/headinjuryband>

ERIKOTROPICO. «**Espurna**».
Erikotropiko, 2020. <facebook.com/erikotropiko>

Més grans, més *injurys*

Text > RAMON MORENO

Vint-i-cinc anys és una bona excusa per fer una mirada enrere, a tall de balanç, i de recuperar la feina feta. Head Injury iniciava la seva trajectòria el 1995, amb la seva essència *grunge metal*. L'excusa de l'aniversari ha servit perquè la banda es torni a reunir (es van separar el 2010) i enregistri un tema nou, «Más grandes», que han presentat a les xarxes socials amb un vídeo que aplega imatges de

la seva trajectòria a manera de mirada retrospectiva i de testimoni vital per als seguidors més fidels. Ahora, recuperen el material que han editat al llarg de la seva carrera: tres elapés (*Over the Sunset*, *4-L*, *Renacer* i l'EP *Despierta*). Els Head Injury es mantenen actius, component i enregistrant, i fins i tot es plantegen tornar als escenaris, ni que sigui de manera puntual.

Nostàlgia a ritme de rumba

Text > RAMON MORENO

Erikotropiko és el projecte en solitari d'Erik Sánchez, cantant dels rumbers El Cigarrito de Después. Mantenint la línia musical del grup, Erikotropiko proposa la fusió de sonoritats llatines i caribenyes. La primera perla que ens deixa és «Espurna», un tema en el qual participa la cantautora palamosina Maria Uku-

phila. Escrit durant el confinament, la lletra vol ser un homenatge a la gent gran, al seu llegat i les seves ensenyances. Amb un ritme de rumba ballable, amb tocs d'havanera i algun apunt electrònic, combina la nostàlgia i el ritme. «Espurna» es presenta a les xarxes socials amb un fantàstic clip d'ambient mediterrani.